



## АНЕКС 2 ПЛАНА РАЗВОЈА ГРАДА ПАНЧЕВА

### РЕЗУЛТАТИ ПРОЦЕСА КОНСУЛТАЦИЈА

У складу са новом законском регулативом израде развојних планова, консултациони процес представља обавезни методолошки елемент чији резултати се узимају у обзир и у значајној мери утичу на укупне произведене елементе плана, како код дијагнозе актуелног стања, тако и код дефинисања визије, селекције развојних приоритета и разраде циљева и мера у новом планском циклусу.

Почетни корак у консултационом процесу је анализа и идентификација заинтересованих страна, на основу које је креиран Регистар стејкхолдера – заинтересованих страна које имају интерес и утицај на реализацију новог Плана развоја и идентификација субјеката који ће представљати Партнерски форум. Поред чланова Координационог тима Града и шест Радних група по утврђеним областима планирања који у изради Плана учествују на основу Решења Градског Већа, у Партнерски форум укључен је већи број представника привреде, друштвеног живота, ОЦД, средстава јавног информисања и других субјеката чији ставови су од значаја за израду квалитетног Плана.

Такође, на почетку процеса на званичном интернет сајту Града <http://www.pancevo.rs> и преко локалних средстава јавног информисања објављене су информације и акта у вези са почетком рада на изради новог Плана развоја.

Консултациони процес текао је у три правца:

- кроз реализацију сесија фокус група по утврђеним областима планирања, прикупљање и обраду поднетих предлога и сугестија Партнерског форума;
- кроз израду и објаву анкетних упитника према јавности на интернет сајту Града и обраду прикупљених одговора;
- кроз поступак јавног увида у Нацрт Плана и спровођење јавне расправе, обраду и укључење сугестија јавности пре усвајања коначне верзије новог Плана развоја.

## 2.1. ФОКУС ГРУПЕ

Поступак реализације фокус група започео је слањем агенде и два емаил позива субјектима који сачињавају Партнерски форум 23.и 26. новембра. Скуп је одржан 29.11.2021 у просторијама Градске управе Панчева уз присуство 114 учесника Партнерског форума и 7 стручних модератора. После уводног упознавања о поступку консултација, организоване су посебне сесије фокус група по свих пет утврђених области планирања: Привредни развој (22 учесника), Социјални развој (42 учесника), Инфраструктура и урбанистичко планирање (17 учесника), Заштита животне средине (18 учесника), Локална управа и комуналне делатности (15 учесника).

Фокус групе су биле реализоване по моделу „world cafe“, савременом методу интерактивне дискусије која је фокусирана на конкретну тематску област, са циљем да се у оквиру дефинисаног времена прикупе што квалитетнији увиди из различитих аспеката, користећи сазнања и виђења људи који располажу изворним информацијама из фокусних области. Дискусије су водили стручни модератори из ангажованог консултантског тима, уз нотирање идентификованих проблема и предлога за њихово решавање на flip-chart-овима.

На крају групних сесија сви учесници су поново окупљени у салу амфитеатра где су модератори укратко представили резултате дискусија целом скупу.



У наставку поступка, консултански тим је припремио табеларне приказе прикупљених информација по тематским областима, на основу којих су 03.12.2021. одржани посебни састанци са Радним групама по свим областима планирања у циљу појашњења и прецизирања одређених предлога и констатација на фокус групама.

У наставку су представљени табеларни прикази прикупљених сугестија са свих пет фокус група по принципу „идентификовани проблем – предлог решења“. У даљим консултацијама са Координационим тимом и Радним групама поднете сугестије су узете у разматрање и инкорпориране у релевантне елементе планског документа.

### 2.1.1. ФОКУС ГРУПА -ПЛАНСКА ОБЛАСТ ПРИВРЕДНИ РАЗВОЈ

РБ.	Идентификација проблема	Предлози решења	Област интервенције
1	Потреба за унапређењем сарадње Града са великим инвеститорима након реализације инвестиције	Накнадна брига о инвеститорима	Привреда
2	Не постоји тело на нивоу Града где се редовно и тематски разматрају проблеми привреде на које Град има утицаја	Интензивнија сарадња Града и представника привредног сектора, кроз формирање и рад саветодавног тела (Привредни савет) уз административно-техничку подршку ОЛЕРа	Привреда
3	Сарадња са МСППД није континуирана и операционализована	Редовни планирани периодични састанци градоначелника и/или градског менаџера или члан ГВ за привреду са МСППД - по систему "отворених врата" уз административно техничку подршку ОЛЕРа. Иницијатива ЈЛС за успостављање непосредне комуникација са ММСПД путем обилазака ММСПД по претходно утврђеном критеријуму (успостављање организационих капацитета ОЛЕРа ради припреме посета и обављања посета ММСПД са спровођењем структурисаних интервјуа са власницима домаћих привредних субјеката, анализа резултата посета, методологија за мониторинг и евалуацију, проценат решених питања...)	Привреда
4	Подстицаји на локалном нивоу нису довољно специјализовани и не стимулишу секторе који имају шансу за брз раст и развој (ИКТ, иновационе делатности, креативне индустрије)	Избор циљаних облика подстицаја унутар МСППД (Подстицање развоја ИКТ, иновационих делатности и креативних услужних делатности). Повећање буџета за подршку ММСПД.	Привреда
5	Доступна радна снага само делимично одговара потребама послодаваца (проблем изражен у области грађевинарства)	Развој људских ресурса у Панчеву у складу са потребама привреде	Привреда

6	Недовољно је предузетничке иницијативе међу општом популацијом, али и међу младима и/или незапосленим лицима	Успостављање и неговање предузетничке иницијативе и промоција предузетништва	Привреда
7	Туристички потенцијали Панчева су недовољно искоришћени и промовисани	Унапређивање туристичких потенцијала у Панчеву	Привреда
8	Неодстатак занатске, услужне, трговачке делатности у старом градском језгру	Унапређење пословања у зони старог градског језгра	Привреда
9	Неизграђен привредни идентитет и бренд Панчева	Стварање брендираних производа Панчева, ревитализација старих заната у сарадњи са Народним музејем, Архивом ради брендирања	Привреда + Култура
10	<p><b>Комасација пољопривредног земљишта:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-Површина 16000 ha је државно ПП земљиште, укупно 65000 ha, улагања на нивоу 2 мил. ЕУР</li> <li>-Јавна набавка за геодетске радове је поништена и после тога се неколико година ништа није предузело</li> <li>-Осим Панчева и Старчева сва остала насеља још увек имају стари премер из времена Аустроугарске</li> <li>-Панчево као развијена ЈЛС не добија средства, из буџета се помажу само мале неразвијене општине (Опово добило за 1000 ha) -</li> <li>-Нерешени имовински односи онемогућавају извођење водопривредних пројеката. Нпр. магистрални канал за наводњавање који пролази кроз КО Глогоњ и КО Јабука - три године потребно за реализацију 1 КО; много малих имања на целој територији ЈЛС</li> </ul>	<p>Дуг и скуп подухват који Град не може сам да реализује. У акционом плану дефинисати који део посла може да се реализује у новом планском циклусу и сагледати изворе финансирања.</p> <p>КО Глогоњ 3000 ha као пилот пројекат (Започети и завршити Глогоњ и бар још једну катастарску општину)</p> <p>Радити на изради пројекта за другу КО у другом средњорочном плану, да се ради БН Село као друго. Већ постоје комуникације са пољопривредницима</p> <p>Субвенционисање већег дела из државног буџета, мањи део из буџета града Панчева</p>	Пољопривреда ЛУ Катастар као републички орган

11	<p>Пројекти наводњавања - лимитирани су капацитети подземних вода; могућност коришћења вода из водотокова (реке) али уз услов да корисници нису загађивачи. Пописани су загађивачи али се споро решава проблем пречишћавања. Инвестиција 1,5 мил. ЕУР. Активирати преводницу која може да неутралише и ризик високих вода. ХЕ Ђердап је упознат и прелиминарно сагласан.</p>	<p>Контролисана експлоатација подземних вода; Коришћењем вода из водотокова (веће реке) вода може да се пребацује у Надел и да се користи преко лета. Активирати преводницу и обезбедити формалну подршку ХЕ Ђердап Панчево - од закупа ПП земљишта 16000 ха под дугорочним уговорима 20м дин (Панчево. Воде Војводине и Покр Секретаријат) 600km каналске мреже, солидно се одржава. 2021 урађене ђуприје у атарима. Абу Даби фонд 2000 ха ће да ради</p>	<p>ПР- Водопривреда, ЗЖС Покрајински ниво одлучује</p>
12	<p>Ажурност и доступност података у области пољопривреде. Веће укључење пољопривредника у програме ИПАРД и домаће конкурсе на нивоу АПВ и РС Постоји систем Отворених врата за сталне консултације са ПП произвођачима Сваке године се издваја 4м дин, јавни позив удружењима, рурална подручја, пчелари, манифестације, жене, ловци, различита удружења добила до 250000 дин (макс)</p>	<p>Од 2016. значајно унапређена база података и спрега са Мин. Пољопривреде, велики део материјала доступан јавно-онлајн. Развити модалитете информисања и подршке пољопривредницима за пријављивање на иностране и домаће конкурсе. Формирање Центра за аграрни развој града Панчева, стручни тим који помаже ПП око документације (Мин. ПП би требало да нам да повратну информацију, шта се остварује и како тече то, за сад више раде консултантске куће), обезбедити синхронизацију и централизацију података шта се десило да апликацијама и избором ПП пројеката (ИПАРД и домаћи конкурси)</p>	<p>Пољопривреда</p>

13	<p>Унија послодаваца - све израженији проблем обезбеђења кадрова. Образовни профили су неадекватни за потребе локалних МСПП. Нпр. нема школа за грађевинске раднике свих профила у целом Ј. Банату. Слично и за обућарски и др. профиле.</p> <p>Дуално образовање изискује значајно ангажовање интерних ресурса стручњака из предузећа који фактички реализују наставу за децу, а да то улагање није извесно да ће се исплатити јер деца немају никакву обавезу да остану на раду, нити се може предвидети да ли ће завршити школу и какав ће квалитет кадрова бити</p> <p>Стратегија привлачења инвестиција је идентификовала тај проблем, захваљујући великим инвестицијама у <b>Северној</b> зони добијен је програм мехатроника у средњој машинској школи. Занатски профили - 2 проблема:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) нерадо се одобрава више профила у једном одељењу;</li> <li>2) није рађена анализа интересовања, деца не желе на та занимања као некад.</li> </ol>	<p>Запошљавање младих и учење кроз рад.</p> <p>Одељења за више различитих занатских профила са мањим бројем деце по профилу</p> <p>Промена програма у постојећим школама који ће бити више усмерени ка потребама локалне привреде</p> <p>Формирати дом за ученике (урађено идејно решење- пројекат-постоји плац у оквиру Економске школе за 200 деце, али је стало -Мин. образовања би требало да ангажује запослене, град би плаћао текуће трошкове) + стипендије које укључују уговорну обавезу рада код послодавца у одређеном периоду</p> <p>Станоградња - учешће послодаваца у одређеним контингентима станова које гради Град, за потребе новозапослених.</p> <p>Са локалног нивоа се не може интервенисати пошто је систем дуалног дефинисан на централном нивоу (Око 300 деце завршава дуално и постоје и добри примери успешног укључења у рад.)</p> <p>Популаризација дефицитарних занимања кроз основне школе, сарадња са школском управом у Зрењанину.</p> <p>Добар пример дуалног образовања је успешно покренута синергија Машинске школе и града Панчева.</p>	<p>ПР- Запошљавање, Образовање</p>
14	<p>Подршка домаћим инвестицијама није адекватна у односу на подршку страним инвестицијама. Према Закону о улагањима, услови за добијање подстицаја (према висини улагања и броју нових радних места) су исти за домаће и стране инвеститоре, али домаћи практично не могу да остваре те услове. Нема посебних подстицаја за домаће инвеститоре. -Нема понуде опремљеног грађевинског земљишта за нове инвестиције домаћих привредних субјеката. (као што је реализовано 2019. године)</p>	<p>Размотрити могућност да се обезбедити простор у новопланираној зони Север 3 или оформити нову пословно-индустријску зону са парцелама површине од 5000м<sup>2</sup> - 15000м<sup>2</sup> за потребе домаћих привредника (као што је било обезбеђено у зони Север 1, 2019. године) и на тај начин подржати ММСП.</p> <p>- Предузети кораке на инфраструктурном опремању радне зоне Стара утва (израда анализе постојећег стања, израда идејног решења, решавање имовинско-правних односа, израда пројектне документације, прибављање средстава и извођење радова)</p>	<p>ПР -Инвестиције</p>

	- Вишегодињи проблем инфраструктурног опремања радне зоне Старе утве		
15	Потребна већа подршка и профилисање различитих облика предузетништва	<p>Усмерени програми подршке (млади, женско, социјално предузетништво). Сваке године се реализује ЛАПЗ са мерама активне политике запошљавања од којих је једна и самозапошљавање (стартапови). Потребно је да се одреде већа средства за ову намену..</p> <p>Стратегији привлачења инвестиција се доминантно ради на тим темама (пошто су стране инвестиције већ стигле):</p> <p>Изградња ланца добављача ММСП према великим системима.</p> <p>Избор циљаних облика подстицаја за ММСП, не само финансијске већ и нефинансијске мере</p> <p>Континуирани развој људских ресурса, фокус на дефицитарним занимањима, промоција предузетништва.</p> <p>Унапређење примарне ПП производње.</p> <p>- Интегрисати/преузети конкретне приоритетне области и стратешке мере из Стратегије привлачења инвестиција</p>	<p>ПР-</p> <p>Предузетништво</p>
16	Одвожење отпада привредних субјеката - Још увек ЈКП Хигијена рачуна на основу м2 простора а не према реалној количини отпада	<p>Изменити начин обрачуна.</p> <p>(Постојао Привредни Савет Града где су се решавале те ствари, направљен одређени компромис и дата боља цена али није промењен начин обрачуна)</p>	<p>Привредни развој, ЛУ + КД</p>
17	ZF и Brose - укључење локалних МСП у ланац снабдевања и кадрова из локалних школа	<p>Страни инвеститори су исказали задовољство досадашњом сарадњом са ЈЛС Панчево и спремни да укључе локалне снабдеваче у ланац, уколико одговоре захтевима. Сагледати конкретне могућности (уз подршку Рег. Привредне Коморе) у комуникацији са локалним привредницима - Изградња ланца добављача директних инвеститора унутар сектора ММСПД</p> <p>Формирање школских програма за конкретне потребе посла код ових компанија (Мехатроника је појачана али остаје простора за друге профиле машинске и електро струке и сл. специјалистички програми)</p>	<p>Привредни развој,</p> <p>Предузетништво</p>



18	Наставак рада на изградњи пољопривредне путне инфраструктуре и атарских путева	Сваке године се реализују радови на атарским путевима у по 3 КО., око 5-10 km. Ради се о 65000 ha ПП земљишта, велики је посао и треба дефинисати шта је остварљиво у новом планском циклусу	Пољопривреда, Инфраструктура
19	<p>Велики притисак на 4 локалитета приступа рекама (Миље код Рафинерије, Иваново и још два). Одлука о коришћењу приобаља није доношена већ 10 година (потребна измена), са консеквенцом да се локације користе без плана и реда, на Иванову 87 дивљих сплавова, нема приступног пута, нема санитарних решења, вуку воду с друге стране, замуљење, није предвиђено као пловни пут;</p> <p>постоји туристички потенцијал (страни и домаћи посетиоци, бициклисти на дунавској рути, купалишта и др.) али потребно интегрално решење више локалних служби (Секретаријат за имовину) + Покрајине + "Воде Војводине"</p> <p>-Постоји Одлука о одређивању делова обале и водног простора на територији града Панчева која је донета 2018. године, али се односи само део обале Тамиша, и не регулише све проблеме. Проблем је што се Одлука не примењује.</p>	<p>Приступити интегралном решавању ових питања, уз консултације са ЗЖС, да ли је и у којој мери уопште прихватљива економска експлоатација подручја, шта је са загађењем вода, канализацијом и др. аспектима.</p> <p>За решавање приступа рекама потребно је сагледати многе спекте: покривености планском документацијом, шта је планирано, да ли постоје потребе за изменама планова; власништво -укључити Секретаријат за имовину, чије је земљиште. и друго. Надлежност Покрајине за управљање водама, (Пројекат уређења приобаља), Град нема ингеренције, Град жели да контролише сплавове, дозволе даје АПВ.</p> <p>- Према члану 146. Закона о планирању и изградњи, ЈЛС обезбеђује и уређује постављање и уклањање пловила на водном земљишту, слично је приписано чланом 38. Закона о пловидби и лукама на унутрашњим водама. Према Одлуци коју Град доноси, ЈП Воде Војводине дају земљиште у закуп. Контролу тренутно нико не врши, а по важећој Одлуци надлежан је Град.</p>	ЛУ+КД, ЗЖС, Урбанизам, ПР- Туризам (Секр за Урб , ЈП Урбанизам)
20	Коришћење државног пољопривредног земљишта	<p>Све стављено у легалне токове, стабилан приход, лицитације на 15 година</p> <p>Потпуна контрола, нулта толеранција и неутрализација сваке узурпације, скидају се усеви где постоји узурпација и дају у откуп.</p> <p>Државно ПП земљиште - издвојено 400ha бесплатно - Пољопривредна школа у Панчеву, Пољопривредни Институт „Тамиш“, Институт лековитог биља „Јосиф</p>	Пољопривреда

		Панчић“, Дом за лица ометена у менталном развоју “Срце у Јабуци“, Казнено-поправни Завод, Дом за лица са оштећеним видом „Збрињавање“ Панчево 2000 ha дато по праву пречег. 1.000 ha је још дато у одређене сврхе.	
21	Противградна заштита	Уколико се настави са противградном заштитом требало би регулисати имовинско правне односе и средити противградне станице.	Пољопривреда
22	Амброзија	Едукација пољопривредних произвођача о штетности амброзије и њеном уништавању.	Пољопривреда
23	Амбалажа од пољопривредних хемикалија	Едукација пољопривредних произвођача о нешкодљивом уклањању амбалаже од хемијских и других средстава који се користе у пољопривредној производњи.	Пољопривреда
24	Веgetација око стубова електроmреже	Организовање уклањања зелене вегетације око стубова електричне мреже.	Пољопривреда

## 2.1.2. ФОКУС ГРУПА -ПЛАНСКА ОБЛАСТ СОЦИЈАЛНИ РАЗВОЈ

РБ	Идентификација проблема	Предлози решења	Област интервенције
<b>ЗДРАВСТВЕНА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА</b>			
1	Саветовалиште за младе при Дому омладине	<p>Могуће да се прошири, велики број младих који се јављају, повећати број саветника</p> <p>Превентивна заштита, саветовалиште. Постоји доста интересовања од стране младих за овај вид подршке</p> <p>Формирање саветовалишта за родитеље деце са инвалидитетом и за особе са аутизмом</p> <p>Формирање саветовалишта за брак и породицу</p> <p>Едукације везане за вршњачко насиље, разговор о менталном здрављу и осталим темама грађанског образовања, промоција хуманих вредности</p>	Социјална заштита + Млади
2	Недовољна едукација младих у домену здравствене превентиве, хигијене и превенције болести зависности	Превентивна здравствена заштита преко домова здравља или у предшколским и школским установама - подстицање здравог стила живота у домену здраве исхране, превенције пушења, алкохолизма, наркоманије <b>ПОВЕЗАТИ СА САВЕТОВАЛИШТЕМ ЗА МЛАДЕ</b>	Здравствена заштита + образовање
3	Централизација здравствених услуга - НИЈЕ У ДОМЕНУ ЈЛС	У циљу ране дијагностике болести, омогућити гинеколошке и кардиолошке прегледе у насељеним местима. <i>Не може јер законски је решено где то може да се обавља</i> (Град, одваја средства за то)	Здравствена заштита
4	Недостатак приступних путева за инвалиде, патронажне службе, кућне неге, нереконструисане болнице, предуга изградња зграде Завода	Побољшање инфраструктуре здравствених установа, приступачност објектима (паркинг, приступ за инвалиде ) Брига о болеснима и немоћнима, геронтодокси - социјална политика	Здравствена заштита + Инфраструктура + Социјална заштита
5	Неадекватна кадровска структура и недовољан број здравствених радника у домовима здравља и болници - на првом месту специјалистички прегледи	Унапређење структуре и броја здравствених радника кроз програмске активности - доступност специјалистичких прегледа кроз програме прегледа на терену	Здравствена заштита

6	Предуго чекање и заказивање здравствених прегледа	Централизација активности и хитних служби, укључујући рендген дијагностику	Здравствена заштита
7	Недовољно доступна здравствена заштита за материјално угрожено становништво	Могућност коришћења здравствених услуга за старе и немоћне - непокретне, невезано за наставак болничког лечења; односно омогућавање редовне кућне неге старим лицима	Социјална и здравствена заштита
8		Повећање броја здравствених радника и побољшање техничких услова	Здравствена заштита
9		Мапирање старих особа и особа са посебним потребама и дефинисање њихових потреба	Социјална и здравствена заштита
10	Недостатак јединица крви у здравству	Акције добровољних давања крви, веће ангажовање града у организацији акције уз подршку Црвеног крста, покушати са волонтерима	Здравствена заштита
11	Потреба за волонтерском подршком у свим категоријама	Промовисање волонтеризма. Град не може да оснива волонтерски центар, могу НВО, Црвени крст	Социјални развој
12	Неразвијени локални социјални центри који већински нису у надлежности града	Развитак оваквих центара Град не може да развија социјалне центре али може Црвени Крст. Направити са њима неки вид сарадње	Социјална заштита
13	Недовољна развијеност и број установа за социјалну заштиту	Формирање и умрежавање установа за социјалну заштиту - центара за социјални рад, школа и сл.	Социјални развој + Образовање
14	Грађани су недовољно информисани о постојећим услугама здравствене и социјалне заштите	Експлицитније информисање грађана о постојећим програмима	Социјална и здравствена заштита
15	Институционализација установе "Срце у Јабуци" - материјалне могућности установа су минималне	Додатна улагања у институцију, институционализација	Социјална заштита
<b>ОБРАЗОВАЊЕ</b>			
16	Недовољна опремљеност школа савременом опремом, с обзиром на то да се опремање врши из текућег одржавања	Опремање специјализованих кабинета савременом опремом додатним средствима из буџета (повећати средства), конкурсе проширити и на основне школе, увести социјална давања	Образовање

17	Смерови који нису у складу са развојем привреде	Наставак унапређења конкурентности средњих школа и отварање смерова који одговарају изазовима привреде, технологије и сл. Сарадња школа са удружењима грађана и са привредом. сваке године скупови (претходно предлози наставника и комуникација са директорима школа). Мехатроника отворен смер, сада и као дуално, већ постоји 4 године програм. Финансирање деце, од стране привреде, на пројектима у областима образовања. Код доношења одлука о новим смеровима укључити децу, видети како они размишљају и какву визију будућности имају.	Образовање + Привреда
18	Недовољна сарадња образовних установа са привредом, мали број установа које подржавају дуално образовање. Анализа потреба и ставова деце (не желе да се уписују у одређена занимања)	Поновна активација конкурса за ученичке пројекте; проширење обима дуалног образовања и на економске и електротехничке и пољопривредне, као и техничке области	Образовање + Привреда
19	Недостатак средстава за организацију ученичких такмичења, нема адекватног простора смештаја за децу која гостују (иако деца Панчева освајају врхунске награде)-размотрити и изградњу Дома за ученике средњих школа, у оквиру Економске школе а са циљем смештаја у току лета ученика спортиста, такмичара из разних области и сл...	Подршка Града у покривању трошкова такмичења и сарадња са Покрајином и Републиком	Образовање+viši nivoi vlasti...
20	Недовољна доступност смерова деци из насељених места	Отварање истурених одељења у насељеним местима	Образовање
21	Недостатак простора у специјалној школи "Мара Мандић" обзиром на то да се настава врши кроз мале групе, радионице; непостојање сале за наставу физичког васпитања	Проширење капацитета специјалних школа из буџета уз помоћ покрајине и републике, као и коришћење објеката културне баштине или објеката под заштитом државе који нису упражњени за организацију образовних програма и/или рад образовних установа	Образовање + Социјална заштита
22	Недовољан простор у оквиру школа: музичке, балетске, машинске школе и гимназије (код	Проширење простора у школама. Преко 20 школа су у реду, код 5 је ова изражена потреба (музичка, балетска, машинска, гимназија Мара Мандић...)	Образовање+viši nivoi vlasti...

	гимназије изборни предмети са мин.15 ученика)		
23	Материјално стање одређених школа	Инфраструктурна подршка образовним установама које су старије градње	Образовање + Инфраструктура
24	Регионални тренинг центар /Јужни Банат, СД, БГ/	У оквиру система тренинг центара Србије. Они ће бити коришћени од различитих школа. године, финансирање из домаћих а можда и ино извора. Омогућиће доквалификацију, преквалификацију, како би добили адекватно оспособљене људе за дефицитарна радна места.	Образовање + Инфраструктура
25	Нови вртићи	Проширење капацитета, бар 5 вртића у граду и насељеним местима (отвара се у Долову и Б.Новом Селу) - потребна подршка Министарства	Образовање + Инфраструктура
<b>МЛАДИ И СПОРТ</b>			
26	Спортска инфраструктура - само један базен, непостојање и лоше одржавање хала спортова, инфраструктура за атлетику, нема довољно рекреативних простора, прилагођено различитим старосним узрастима	Улагање у спортску инфраструктуру, улагање у спортове на води, и отварање музеја спорта. БАЗЕН први приоритет., Мултифункционална сала, Атлетска стаза. Све што се тиче базичних спортова (гимнастика, пливање, атлетика). Постоји програм "Ја пливам а ти", месец дана обуке а нема пливалишта. Градска плажа на Тамишу, одмуљавање	Спорт
27	Хиперпродукција клубова - тешко задовољење потреба из буџета	Налажење алтернативних извора финансирања. Годишње 200 пројеката у спорту, било је 5 људи, а сад 50% од 1 места	Спорт + ЛУ
28	Недостатак спортских лекара - само један лекар на велики број деце, потребне олакшице за плаћање услуга спортске медицине	Повећање броја лекара специјализованих за спорт и рехабилитацију	Спорт + Здравствена заштита
29	Капацитети за спортска такмичења младих	Изградња нових спортских хала	Спорт + Лу
30	Нема координатора Канцеларије за младе	Именоване координатора, годину дана га нема. Поставити, треба да се ради у континуитету, нема ко да припрема и учешће на конкурсима. И на другим местима у овој области нема довољно кадрова( Дом омладине)	Млади + ЛУ

31	Реконструкција објеката ( Црвени сигнал и Аполо 2-билетарница)	Израда идејних појеката,ширење капацитета постојећих простора за младе као и прављење нових.	Млади + ЛУ
32	Недовољно ангажовање младих	Подстаћи младе да сами креирају пројекте намењене вршњацима	Млади + ЛУ
<b>КУЛТУРА</b>			
33	Установе за заштиту културног наслеђа - недовољан кадар - одлазак у пензију, нема стручних пракси	Запошљавање кадрова који би се специјализовали за културно наслеђе (услов за полагање испита за конзерватора је неопходно радно искуство 3-4 године), едукација деце о културно-историјском наслеђу	Култура + Млади
34	Неадекватна искоришћеност расположивих простора под заштитом државе	реновирање доступних просторија са циљем повећања спортских и културних инфраструктурних капацитета (Зграда затвора, Пилотска школа "Котеж 2"; Вајферт пивара - индустријско наслеђе, прославља 300 година 2022.)	Култура + Социјална заштита + ЛУ
35	Пропадање културних институција	Реновирање музеја и архива. Комплетна реконструкција Музеја. Неколико пројеката културе поднете апликације за ЕУ финансирање. Три м. ЕУР инвестиције, није се никада улагало у Музеј, у врло лошем стању. Зграда под заштитом. Архив недовољна средства да се заштити грађа а и услови рада су лоши.	Култура
36	Фасаде у центру града	Обнова фасада у центру града - стимулативна средства од града - део, а део грађани - за градско језгро, туристички, економски, безбедносно, култура	Култура
37	Не постоји мрежа сарадње између културних установа	Побољшање комуникације између културних установа.15 установа културе. Јако мали број запослених у насељима, по 1 особа у домовима културе	Култура
38	Дигитализација	Програми дигитализације за јачање презентације установа културе, са могућношћу укључивања ученика ИТ смерова у пројекат.Увезати са програмима културног наслеђа - радити са младима	Култура + Образовање + Привреда (Запосленост)+Млади
39	Непостојање културног и спортског садржаваја за младе током летњих месеци	Организовање садржаја за младе током распуста	Култура + Спорт + Млади
41	Недовољна повезаност НВО, културе и туризма	Сарадња НВО и културе и туризма (ревитализација пиваре као бренда Панчева заједно са старим занатима)	Култура + Привреда (Туризам)

42	Домови културе у насељеним местима нису правна лица, нема их довољно и постоји недостатак кадра (јесу правна лица , има их довољно, али немају правнике и рачуноводство, имају мало запослених, директори раде све)	Ангажовање outsourcing-a + улагање у инфраструктуру	Култура + Инфраструктура
43	Центар за културу нема своје позориште, (проблем са реституцијом)	Могућност да се откупе делови дворане који су предмет реституције и да се размотре и други објекти (зграда затвора) и сл. Како би постојала могућност бављења продукцијом, постојања матичних представа, могућност обнове биоскопа "Војводина".	Култура , Мин. Културе, МУП
44	Проблем складиштења покретних културних добара, Галерија савремене уметности и Културно просветна заједница имају проблем са складиштењем	Решити проблем складиштења (депоа) за покретна културна добра	Култура



### 2.1.3. ФОКУС ГРУПА -ПЛАНСКА ОБЛАСТ **ИНФРАСТРУКТУРА И УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ**

РБ	Идентификација проблема	Предлози решења	Област интервенције
1	<p>Контрола урбанистичких параметара (већа изграђеност, зеленило, испитивање изграђености), постојећи индекси заузетости и изграђености (висина) су превелико оптерећење за инфраструктурне капацитете (комуналне и саобраћајне) док се зелене површине на парцелама алармантно смањују.</p> <p>Број инспектора јако мали, треба бар 5 пута више, плус њихова обука.</p> <p>Технички преглед објеката је велики проблем, 2 бироа то раде и ЛУ и Урбанизам немају надлежности над њима, по Закону је ван њиховог домашаја</p> <p>Панчево се интензивно развија, биће једина независна ЈЛС у оквиру обилазнице око БГ, биће све веће интересовање за досељавање</p>	<p>Адекватна висинска регулација, односно спуштање висине грађевинских објеката и повећање процента зелених површина што хитније кроз израду измена и допуна постојеће или израду нове планске документације (естетско и урбанистичко редефинисање простора кроз планску и законску регулативу).</p> <p>Законском регулативом обезбедити сво потребно паркирање на сопственој парцели. Наиме, планском регулативом је обавеза инвеститора да на сопственој парцели обезбеди сво потребно паркирање за објекат и намене коју остварује на парцели, али је и кроз другу законску регулативу потребно обавезати продају стана/пословног простора/друге намене, заједно са паркинг местом. Сада то није повезано па се дешава да фактички постоји потребан број паркинг места на парцели али да се власници паркирају на јавним паркинг просторима (који нису довољног капацитета ни за текући саобраћај) јер нису купили и паркинг место (које додатно кошта).</p> <p>Размотрити однос бруто/нето изграђености и корисних површина.</p> <p>Повећати усмеравање становања у насељена места, да се не фокусира све на град.</p> <p>У урбанистичком плану предвидети на нивоу града, урбанистички и законски дефинисати део који ће сачувати стари дух Панчева као старо градско језгро од културно-историјског значаја (као нпр Скадарлија у Београду) са посебно одређеним параметрима развоја који ће омогућити и његово очување као аутентичне целине са културним и туристичким потенцијалом, а осталим деловима града омогућити флексибилније параметре. Кроз Закон о планирању и изградњи али и друге законе који дефинишу одређене области које имају утицаја на урбанизам,</p>	<p>Законска регулатива</p> <p>Урбанизам - планска регулатива</p> <p>ЛУ - инспекцијска служба</p>

		<p>потребно је уредити казнену политику тако да се обесхрабри непоштовање и/или злоупотреба урбанистичких параметара дефинисаних планском документацијом.</p>	
2	<p>Недостајућа комунална инфраструктура у зонама где се новом градњом значајно повећавају заузетост и изграђеност (спратност).</p> <p>Предвиђене локације за "фаст паркинге" као ЈПП, да уђе у приоритете развоја.</p> <p>Недостају саобраћајнице, паркинг места, јавне гараже (и приватна иницијатива), кишна канализација (повећање изграђености и бетонирања, мање слободних земљишта која прикупљају воду)</p> <p>Недостаје градско постројење за пречишћавање отпадних вода.</p>	<p>Јавно-приватно партнерство где у случају недовољних средстава од стране Града, инвеститор склапа уговор са Градом да о свом трошку направи недостајућу саобраћајну и/или комуналну инфраструктуру коју ће му град рефундирати кроз одређене облике олакшица код других плаћања.</p> <p>Усвојеном Студијом топлификације и гасификације Панчева (Термоенерго инжењеринг д.о.о. из Београда, новембар 2004.г.) биле су предвиђене зоне топлификације, гасификације и заједничка зона топлификације и гасификације. Последњих година постоји изражен тренд коришћења топлотних пумпи ваздух-вода које су постале доминантан начин решавања загревања вишепородичних стамбених објеката. Иако је овај начин коришћења електричне енергије за загревање објеката ефикаснији од класичног начина путем електричних грејних тела, ТА пећи, овај начин не представља коришћење обновљивих извора енергије, јер је свако коришћење ел.ен. за загревање у нашим условима када највећи део ел. енерг. долази из угља, високо загађујући процес.</p> <p>Одлуком о условима и начину снабдевања топлотном енергијом купаца на подручју града Панчева, Сл. лист града Панчева бр. 19/2015 дефинисано је у члану 5. "У складу са стратешким опредељењем Републике Србије о рационалној потрошњи и снабдевању енергијом и заштити животне средине, којом се налаже локалној самоуправи да уређује снабдевање објеката топлотном енергијом рационално и за околину најприкладније, потребно је објекте или појединачне функционалне делове</p>	<p>Инфраструктура и Урбанизам, ЛУ + КД</p>

		<p>објекта свуда, где је то могуће, прикључити на вреловодну /топловодну мрежу система даљинског грејања у граду Панчеву"</p> <p>ЈКП "Грејање" годинама развија топлификациони систем и успео је да од више од 30 разуђених система створи два велика система највише захваљујући донацијама европских институција и инвеститорима који прикључују своје објекте на СДГ. За разлику од остале комуналне инфраструктуре улагање инвеститора вишепородичних објеката у топловодну инфраструктуру није прихваћено у олакшицу за комунално опремање иако водоводна и топловодна мрежа нпр. имају потпуно исти статус у власничком и комуналном смислу, јер су власништво града и служе за обављање комуналне делатности.</p>	
3	Trade-off интереса и захтева током израде планских докумената	Ускладити захтеве и интересе грађанства током израде планских докумената	Урбанизам, ЛУ
4	Процедура израде планске документације је дефинисана Законом о планирању и изградњи. Од јавних предузећа и институција (локалних, покрајинских, државних) се прибављају услови неопходни за израду плана а они често не стигну у року од 15/30 дана, како је овим Законом прописано, јер имају законе који дефинишу њихову област рада и њих се придржавају. Дакле, закони нису међусобно усаглашени, свако поштује само сопствени оквир и због тога се продужавају рокови израде планова.	Усаглашавање закона из различитих области који имају утицај на израду планске документације.	Урбанизам + ЛУ
5	Јавни увид недовољно транспарентан тј. јавност се често касно укључује. Иако се израда сваког планског документа одвија уз доследно поштовање процедуре прописане Законом о планирању и изградњи, и јавност се упознаје са током израде планске документације путем локалних средстава	<p>Повећати транспарентност и уочљивост јавних увида кроз појачану активност: проширити информисање и осим локалних укључити и медије са националном фреквенцијом, обилазак терена, тј. локалне средине за коју се плански документ израђује и сл.</p> <p>Евентуално продужити рок јавних увида у односу на оно што прописује законски минимум.</p>	ЛУ

	информисања (штампа, радио, ТВ, званична интернет страница ГУ), у пракси се показује да се заинтересованост јави углавном у моменту сопствене потребе за градњом, или услед почетка грађевинске интервенције у простору) независно од процеса израде плана и да се израда планова одвија без довољног учешћа јавности.		
6	Очување постојећих и стварање нових јавних зелених површина. Потенцијалан проблем може бити решавање имовинских односа.	Очување постојећих зелених површина у свим градским срединама и селима, нарочито у најужем градском језгру (Градски парк, Народна башта), и стварање нових јавних зелених површина у новим насељима. Остварити неке нове парковске и друге јавне зелене површине (Котеж 1 и 2, Содара, Стадион, Стрелиште, Миса, Горњи град, Доњи град)	Урбанизам + ЗЖС ЛУ
7	Концентрација градње у ужем градском језгру	Равномерно градити и по ободу града. Ободи ГУП а су ушли у подручје које ће моћи да се планира за станоградњу, потребна урбанистичко планска решења.	ЛУ, Урбанизам
8	Бицикличке стазе потребне али не постоје адекватни простори	Обележити и обезбедити бицикличке стазе како би се подстакла вожња бицикла Преиспитати могућност да неке улице буду једносмерне тако да може да се добије бицикличка стаза и паркинг места (Секр за Саобраћај) Остварити повезаност, тј континуитет постојећих и нових стаза. Просторним планом је остварена преузимањем бицикличких траса из Европских конвенција, а које пролазе кроз Србију. Изградња бицикличке стазе којом би се спојило Панчево са Старчевом би требало да уђе у План развоја.	Инфраструктура и урбанизам + ЗЖС
9	Локални превоз- побољшања	У сарадњи са Секретаријатом за саобраћај, локалним превозником и другим надлежним институцијама, размотрити могућност побољшања мреже аутобуских стајалишта. Укључити железнички саобраћај за међумесне линије (директан превоз до Београда, без преседања)	Инфраструктура и ЛУ+КД

11	Проблем снабдевања електричном енергијом у ужем градском језгру услед недостатка јавног простора за постављање трафостаница	Обезбеђивање јавних површина за изградњу трафостаница	Инфраструктура и урбанизам
12	Проблем блоковске инфраструктуре	Обавеза да се сви објекти, поготово новоизграђени, прикључују на даљински систем грејања где је год то могуће. Изградња складишта енергије из извора обновљиве и отпадне енергије чиме би се решили и обавезе снабдевача топлотом за резервно напајање топлотном енергијом. Урбанистичким плановима омогућити да на јавним блоковским површинама буде могуће постављање контејнерских гасних котларница које би служиле као основни извор или извор вршне енергије.	Инфраструктура; КД
13	Недостатак топловода у планским документима	Потребно је приликом израде планских докумената предвидети и ускладити топловодну инфраструктуру у профилу улице заједно са другом инфраструктуром у сарадњи са ЈКП Грејањем. Овакав начин планирања је у интересу града јер повећање вредности топловодне инфраструктуре повећава вредност власништва града. По својим габаритима и начину рада, приоритет у заузимању простора треба да имају ФК и АК, а затим као приоритет мора да дође топловодна инфраструктура. Све остале инсталације су далеко мање по габариту и имају веће техничке могућности за постављање. Степен развијености неке урбане средине се мери степеном развијености комуналне инфраструктуре.	Инфраструктура, КД;
14	Комуникација између ЈП "Урбанизма" са осталим комуналним предузећима	Континуирана сарадња при изради планских докумената ради бољег дефинисања приоритетних циљева и решавања потенцијалних проблема према важности	Урбанизам + КД
15	Индивидуална и вишепородична стамбена градња на истом простору	Раздвајање делова града тј. појединих блокова/зона за породично становање од зона вишепородичног становања	Урбанизам
16	Доста нереализованих саобраћајница из планског документа услед нерешених имовинско-правних односа	Решавање имовинско-правних односа	ЛУ
19	Недостатак јавних места за паркирање	Изградња јавних паркинг места и јавних гаража (фаст паркинга) уз очување зелених површина, ЈПП	Инфраструктура и урбанизам + ЗЖС

20	<p>Измештање теретног железничког саобраћаја - проблем становништва у том делу Града. Подношено више пута Министарству ГСИ</p>	<p>Панчево не може да се посматра изоловано од централног нивоа. Велики број возова ће бити преусмерен на будући Винчански мост и тиме се растеретити траса која сада иде из Београда кроз стамбени део Панчева до петрохемијских фабрика Јужне зоне. Међутим, остаје железнички правац ка северу Србије и ка Румунији у ком случају теретне композиције са опасним садржајем из Јужне зоне, и даље пролазе кроз густо насељен простор (Миса, Котеж 1 и 2, Кудељарац). У планској документацији по свим нивоима, утврдити трасу железнице изван градског стамбеног простора.</p>	<p>Инфраструктура, Министарство ГСИ</p>
22	<p>Дугорочна стабилност обезбеђења извора топлотне енергије Енергетски извори који су потребни да подрже развој града.</p>	<p>Потребно је све изворе топлоте који користе прљава фосилна горива као што су угаљ, мазут, лож уље и дрво у обичним пећима избацити из употребе односно стимулисати њихову замену. Природни гас је релативно чисто фосилно гориво које је добар извор топлотне енергије за индивидуална домаћинства али за СДГ може у будућности послужити само као извор вршне енергије. Потребно је у што већој мери на СДГ изградити и повезати изворе обновљиве енергије (солар, геотермал) или изворе отпадне енергије (индустрија, ТЕ-ТО, постојења за прераду отпадних вода)</p> <p>Струју као извор топлотне енергије је потребно у што већој мери избећи, јер је степен трансформације примарне енергије из фосилних горива, доминантно угља у Србији изузетно низак, што значи да коришћење електричне енергије као извора топлотне енергије изузетно доприноси повећењу загађења животне средине.</p> <p>Изградња складишта топлотне енергије добијених из ОИЕ или отпадне енергије за коришћење преко зиме. Изградња цевовода за повезивање две топлане и повезивање болничког комплекса на СДГ.</p> <p>Град би требало на пређе на обрачун по киловат сату, а не по површини објекта.</p>	<p>Инфраструктура, ЛУ+КД</p>

23	Велики системи Рафинерија, Петрохемија, бив. Азотара - размотрити шта би били неки могући кораци са аспекта Плана развоја	Израда ПГР у току за тај део Града, усвајање идуће године	Инфраструктура, Урбанизам
24	Обустављен саобраћај Беовоза представља велики недостатак за значајан број становника Панчева (и Београда) , повећава време превоза и трошкове	Обновити преговоре Града Панчева и Града Београда и наћи решење за активирање Беовоза обавезно као директне линије тј. без преседања у Крњачи.	ЛУ+КД, Инфраструктура
25	Велики трошкови привредних субјеката према предузећу Србија пут за накнаде прикључења на магистралне путне правце ка КО, ВШ, ЗР	Ширењем Града ови излазни правци (улице) су постали градска зона, размотрити да се надлежност за прикључења и накнаде пребаци на Панчево и смање трошкови привреди.	Инфраструктура и урбанизам

## 2.1.4. ФОКУС ГРУПА -ПЛАНСКА ОБЛАСТ ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Рб.	Идентификација проблема	Предлози решења	Област интервенције
1	<p>У локалној мрежи за контролу квалитета ваздуха мерна места су постављена у насељеним местима у којима се користе индивидуална ложишта која показују видан утицај на пораст концентрација РМ током сезоне грејања. Утицај на пораст РМ у ваздуху доприносе и константни извори током целе године као што су ЈИЗ и саобраћај, што нам показују повремена прекорачења током пролећа и лета (сезона без ложења).</p> <p>Треба истаћи да су улагања у смислу побољшања и усавршавања процеса производње ( која су уврштена предходним Планом квалитета ваздуха и која су реализована) у ЈИЗ видна кроз резултате квалитета ваздуха,(као на пример концентрације бензена које су испод граничне вредности од 2009 године) али још увек нису довољна</p>	<p>План квалитета ваздуха у агломерацији Панчево биће израђен и у складу са захтевима Правилника о садржају планова квалитета ваздуха („Сл. гласник РС“, бр. 21/2010) и специфичностима саме агломерације. Овај документ ће дати опис шта је све урађено и опис тренутног стања као и акционе планове за конкретно смањење загађујућих материја( првенствено РМ-ова) и њихове временске рокове за реализацију.</p> <p>*Приликом развоја нових индустријских зона обавезно увести ограничење на предузећа која ће имати нулту емисију штетних гасова и других материја, дозволити изградњу предузећа у чијем процесу производње нема емисије загађујућих материја у ваздух како не би дошло до додатног загађења ваздуха.</p> <p>*Повећати еколошке захтеве ка предузећима у постојећој ЈИЗ и ван ње у складу са издатим „Условима за потребе израде Плана генералне регулације целина 8-Петрохемија, Азотара и Рафинерија у Панчеву“ издате од стране Министарства животне средине бр 532-02-02857/2020-03 од 26.августа 2020.године и повезати са тачком 23 у оквиру фокус групе „Инфраструктура и урбанизам „</p> <p>*Остварити још бољу сарадњу са надлежним органима АП (Инспекција за заштиту животне средине) и Министарства за зашту животне средине и ЈИЗ ка заједничком циљу смањењу емисија загађујућихматерија и тако остварити поверење грађана кроз информационе системе.</p> <p>*Донети нови Програм квалитета ваздуха за град Панчево који ће дефинисати обим мерења квалитета ваздуха у складу са законом, а на основу кога ће се оцењивати квалитет ваздуха у агломерацији.</p>	ЗЖС + КД



		<ul style="list-style-type: none"> <li>* Иновирати „Одлуку о начину рада система за континуални мониторинг квалитета ваздуха града Панчева и поступању у случајевима повећаних концентрација загађујућих материја у ваздуху (“ Сл. Лист града Панчева 8/18).</li> <li>*Појачати програм едукације у вези квалитета ваздуха повезати са тачком 5</li> <li>*Урадити катастар индивидуалних ложишта ( који се може спровести у оквиру пописа становништва- може бити стратешки план РС обзиром да су ПМ честице проблем у целој Србији) повезати са Одлуком о димничарским услугама</li> <li>*Промовисање даљинског система грејања повезати са тачком 7</li> <li>*Средства за субвенције за гас повезати са тачком 7</li> </ul>	
2	Зеленило	<p>Приликом израде урбанистичких планова повећати површине под зеленилом (повећати минималне захтеве за зелене површине).</p> <p>Креирање зеленог појаса у околини града (потенцијални проблем је недостатак површина у власништву града које би се користиле за ове намене, те је потребно прво откупити површине, извршити конверзију земљишта у шумско и организовати садњу дрвећа).</p> <p>Озелењавање није озбиљно, нема садње аутохтоних врста, нпр храстове шуме и медоносног дрвећа већ је заступљено слабашно и брзорастуће дрвеће.</p> <p>Повећана изградња, повећава загревање, ремети се ЖС насеља</p> <p>Потребно веће пошумљавање, конфликт са жељом да земљишта буду усмерена у привредни развој, станоградњу и сл. Град нема простор где би био заштитни зелени појас</p>	ЗЖС + Инфраструктура и урбанизам
3	Зеленило и наноси на путевима	Испитати статус пројекта ветрозаштите на атарским путевима који би истовремено допринели смањењу удара	ЗЖС, Секретаријат за пољопривреду

		ветра на путевима, наносе на путевима и утицали на повећање површина под зеленилом	
4	Саобраћај	<p>Подстицаји за коришћење еколошких возила (не наплаћивање паркинга, посебна паркинг места, смањење или укидање локалних такси приликом регистрације и слично).</p> <p>Увођење накнада за улазак возила у центар града у одређеном временском периоду. Надзор кроз саобраћајне камере и инспекторе на терену (постоји предлог локалног МУП-а већ 10 година)</p> <p>Изградња већег броја бициклистичких стаза (у центру града и ка селима Јабука, Б.Ново Село и Старчево)</p> <p>Увођење таксе на пловила /еко последице/</p> <p>У оквиру ЈПП у обављању јавног превоза одлука да аутобуси буду погоњени земним гасом . Погустити мрежу линија јавног градског превоза и увести чешће поласке у међуградском јавном превозу. Осетно снизити цену аутобуске карте, тако да оне буду дампиншке, неекономске (нпр. уместо 70 дин у једном смеру, свега 30 дин) а разлику, до пуне економске цене превоза, субвенционисати из локалног еко фонда; на тај начин мотивисати грађане да више користе јавни превоз уместо приватних аутомобила.</p> <p>У оквиру јавно приватног партнерства саградити неколико јавних гаража (по могућству подземних) више у периферним деловима града, мање у центру;</p> <p>Реемисија ПМ-ова због неуређених грађевинских подручја, надзор код извођења пројеката</p> <p>Беовоз - реактивирање</p>	ЗЖС + Инфраструктура и урбанизам + ЛУ+КД

5	Образовање о екологији и заштити животне средине	<p>Развој свести грађанства о важности екологије и заштите животне средине за здрав живот у граду</p> <p>Подизање нивоа свести о екологији и заштити животне средине на свим нивоима образовања - предшколско, школско, и средње и високо образовање</p> <p>Организовање редовних еколошких акција на нивоу локалне самоуправе и школа</p> <p>Промовисати сепарацију отпада и правилно поступање са компонентама отпада</p>	ЗЖС + ЛУ + Образовање
6	Комунални отпад	<p>Повећати број инспектора који би на терену вршили надзор уз примену казних мера</p> <p>Увести обрачун цена услуга сакупљања, транспорта, третмана и одлагања отпада по количини отпада, уз реалан обрачун трошкова и тржишне цене услуга, уз стимулацију грађана кроз накнаде које би плаћала ЈКП „Хигијена“ за издвојене секундарне сировине из отпада (пластика, лименке, картон, стакло), као и за иудвајање био-отпада. Пројекат искључиво откупа секундарних сировина из отпада је постојао раније, али се показало да није довољно исплатив те је укинут. Помоћ од стране града кроз субвенције за ову намену.</p> <p>Увести сепарацију отпада и посуде (канте, контејнере ...) према врсти отпада. Увођење система евидентирања и сакупљања фракција отпада на основу искустава из пилот пројекта у једној МЗ прикупљања и правилног раздвајања фракција комуналног отпада на месту настанка (у три посуде („сува“ канта/контејнер за папир, пластику, стаклену амбалажу, метал, затим „мокра“ канта за отпад који се депонује и компостер или контејнер за органски отпад)) и стимулисање становништва МЗ у виду снижења месечне комуналне накнаде у случају правилног одвајања отпада); посебни токови отпада се издвајају на месту настанка и односе у рециклажно двориште;</p>	ЗЖС + ЛУ + КД

		Увести подстицаје или пореске олакшице за фирме које се баве откупом отпада	
7	Енергетски неефикасни објекти	<p>Унапредити систем енергетског менаџмента формирањем Одељења које ће се бавити побољшањем енергетске ефикасности у граду Панчеву (један енергетски менаџер тренутно ради на тим пословима).</p> <p>Законом о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије и подзаконским актима дефинисано је да обвезник система (Град Панчево) мора да уштеди 1% примарне енергије.</p> <p>Законом је такође дефинисана израда Програма и плана енергетске ефикасности града Панчева за период од три године (предат захтев за покретање јавне набавке).</p> <p>Промовисање прикључења на даљински систем грејања, уз могуће субвенције града, чиме би се смањио број индивидуалних ложишта (повезати са тачком 22. у делу Инфраструктура и урбанизам).</p> <p>Промовисање и субвенционисање гасних прикључака за домаћинства у деловима града где пролази гасна мрежа и где нема могућности прикључења на даљински систем грејања (или је неисплативо)</p> <p>Промовисање и подстицање од стране града Панчева примене мера енергетске ефикасности која се односи на изоловање објекта или замену столарије јавних установа и стамбених објеката (државни програм подизања енергетске ефикасности није довољан)</p>	ЗЖС + ЛУ

		<p>Подстицаји за замену индивидуалних котларница која користе фосилна горива. Промовисање и подстицање (финансијске стимулације) коришћења ОИЕ како за јавне објекте тако и за домаћинства (топлотне пумпе, соларни колектори...)</p> <p>Едукативни програми у вези енергетске ефикасности у основним и средњим школама</p>	
8	Дивље депоније	<p>Обезбеђење већих износа средстава за чишћење дивљих депонија, уз превентивне активности и примену казних мера</p> <p>Већи број инспектора на терену који би кажњавали одлагање отпада на непрописан начин, кроз новчане казне и друштвено користан рад за неодговорна лица</p>	ЗЖС + ЛУ + КД
9	Наменско коришћење средстава у домену екологије и заштиту животне средине	<p>Најважније је да постоји довољно новца у буџету за одређене еколошке и пројекте у области заштите животне средине. Раније је извор финансијских средстава био локални Фонд за заштиту животне средине, али су његова средства ненаменски трошена; најчешће на инфраструктурне пројекте, од саобраћаја до комуналне инфраструктуре. Дакле, прво новац из еко фонда и сличних буџетских позиција наменски трошити само за заштиту животне средине.</p>	ЗЖС + ЛУ
10	Бука	Редован мониторинг и све у складу са законом.	ЗЖС + Урбанизам
11	Животна средина (општи поглед на унапређење)	<p>Спровођење пројекта "Панчево здрав град" који је неуспешно започет пре 20-ак година. Неопходна је сарадња са Заводом за јавно здравље Панчево. Постоји методологија Светске здравствене организације како организовати читав процес и то у Заводу добро знају. Суштина је да треба годинама пратити изабране показатеље стања животне средине, социјалних и других</p>	ЗЖС + ЛУ

		услова и здравља популације као би се не само осликало стање, него и утврдили најважнији чиниоци и деловало на њих.	
12	Железничка обилазница	Опасни терети ће и даље да иду кроз подручје Града кроз густо насељена подручја до ранжирне станице Панчево Главна, где се возови формирају и опет иду кроз град Грешком испуштено из Плана пре 10 и више година, остало је тако - изменити. Добијена је такса на возила која улазе у Јужну зону, али се води као општи приход и не иде у Фонд ЗЖС:	ЗЖС
13	Синхронизација деловања	Службе у домену ЗЖС, енергетске ефикасности, циркуларне економије и др. - недовољно поштовање надлежности и регулативе коју представљају; побољшање интеракције унутар ЛУ+КД	ЗЖС + ЛУ

## 2.1.5. ФОКУС ГРУПА -ПЛАНСКА ОБЛАСТ **ЛОКАЛНА УПРАВА И КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ**

РБ	Идентификација проблема	Предлози решења	Област интервенције
1	Несагласност појединих електронских база ИТ служби; информатика је на нивоу одељења; услед експанзије дигитализације дошло је до повећаног обима посла који ће се константно ширити	Подизање ИТ службе на ниво секретаријата, усаглашавање и унифицирање појединих ИТ база и повећање броја запослених ИТ стручњака	ЛУ
2	Одношење кабастог отпада	Изградња рециклажног дворишта за комунални и кабасти отпад	ЛУ + КД + ЗЖС
3	Одношење комуналног отпада са обода града	Одвоз комуналног отпада више од 1х недељно; постављање канти за разврставање отпада; стимулација грађана за класификовање рециклажног отпада; чиповање контејнера како би се грађанима обезбедило да њихову канту користи само њихово домаћинство и сл.	ЛУ + КД + ЗЖС
4	Дивље депоније	Повећање броја запослених у ЈКП "Хигијена", повећање броја контејнера, броја возила за одношење смећа, подстицање едукације грађанства свих узраста, подстицање волонтерског рада...	ЛУ + КД + ЗЖС
5	Стара депонија - сметлиште	Претварање Старе депоније у рециклажно двориште како би се продужио рок трајања простора за одлагање отпада На платоу на улазу у Стару депонију инсталирати мобилну претоварну станицу са пресом за отпад, који се из мањих возила прбацује у затворене аброл – контејнере и сабија, а затим великим камионима, по могућности са приколицом по тури два аброл контејнера пребацују комунални отпад на Нову депонију. Постоји могућност да се цела или део старе депоније користи за постављање соларних термалних колектора чиме би се овај простор значајно боље искористио, јер би енергија која би се добила одатле могла да подмири више од четвртине потреба СДГ за топлотном енергијом.	ЛУ + КД + ЗЖС

6	Дивље депоније грађевинског материјала у самом центру града	Накнадне инспекцијске провере у вези постављених контејнера од стране инвеститора и обезбеђивање рециклаже грађевинског отпада у новом постројењу на локацији Нове депоније и потенцијално на другим локацијама мобилним постројењем.	ЛУ + КД + ЗЖС
7	Постојање нелегалних прикључака на водовод и канализацију	Инспекције. Почети примењивати санкције за нелегално прикључене од стране инспекције	ЛУ + КД + Урбанизам
8	Непостојање услова за обраду захтева грађана за прикључење на водовод услед нелегалне изградње објекта (велики проблем у Власинској и Охридској улици и на Кудељарском насипу)	Извршити процену имовине, решавање имовинско-правних односа као значајног проблема и обезбедити средства у буџету.	ЛУ + КД + Урбанизам
9	Капацитет и старост водоводне мреже у старом градском језгру, слично и Топловод. Те мреже су имовина града Панчева. Средства у мреже улажу ЈКП Грејање и Водовод, а имовина је ЈЛС, па је мало контрадикторно.	<p>Обратити пажњу приликом израде урбанистичких планова на обнављање (реконструкцију) и повећање капацитета водоводне мреже</p> <p>То не могу саме ЈКП да финансирају, потребно је инвестирање вишег нивоа. Израдити и калибрисати хидраулички модел водоводне мреже на целој територији града на основу којег би се процењивали капацитети и притисци у водоводној мрежи и одредила критична места (улице) у којима је неопходна реконструкција водоводне мреже. Урбанистичким плановима предвидети зоне у којима ће се прелазити са индивидуалних стамбених објеката на објекте за колективно становање. Направити акциони план за замену водоводне и канализационе мреже грађене пре педесет и више година (водоводна мрежа од азбест цементних цеви, канализациона мрежа од бетонских и азбест цементних цеви).</p> <p>Око 30% топловодне мреже у овом тренутку је старија од 40 година. Ова мрежа има изузетно велике топлотне губитке стога је потребно што хитније, у року до 3 год. ову мрежу заменити новом.</p>	Инфраструктура + урбанизам + КД



10	<p>Капацитет Фабрике воде која датира из седамдесетих година још увек одговара потребама града али је потребно адаптирати га убрзаном развоју града Панчева.</p> <p>Део постројења налази се на територији Београда и за обављање било каквих радова на том постројењу потребно је тражити сагласност града Београда, што успорава процес рада.</p>	<p>Проширење капацитета Фабрике воде услед експанзије града. Изградња нових постројења на територији града Панчева. Интеракција са Градом Београдом</p> <p>Да ли се ради о пројекту који би требало да буде један од развојних приоритета у новом Плану?</p> <p>Наставити неопходне радове на задржавању процента губитака у водоводној мрежи на садашњем нивоу (усвојити акциони план за замену старе водоводне мреже, константно одржавати и усавршавати два постојећа ППВ).</p> <p>Проверити да ли је могуће да се надлежности при издавању дозвола за радове на изградњи/реконструкцији/санацији на објектима који се налазе на територији Града Београда пребаце у надлежност Града Панчева. Уколико се процени да ће се број становника Града Панчева драстично повећати предвидети изградњу - проширење постојећег ППВ.</p>	<p>ЛУ + КД + Инфраструктура и урбанизам</p>
11	<p>Непостојање Фабрике за прераду отпадних вода</p>	<p>Направити постројење за прераду отпадних вода</p> <p>Усвојити стратегију изградње ППОВ. Израдити акциони план за реализацију пројекта изградње ППОВ - законска обавеза. Приликом реализације пројекта водити рачуна да пројекат обухвати у потпуности и третман муља насталог из постројења као и коришћење биогаса који настаје у процесу пречишћавања отпадних вода. Израдити нови Правилник о граничним вредностима отпадне воде која се упушта у градску канализацију.</p> <p>С обзиром на велику количину воде која се прерађује из урбане средине као што је Панчево, могуће је искористити енергетски потенцијал који носи пречишћена вода која би се испуштала у речни ток. Могуће је ову воду хладити и тако преузети значајну количину топлотне енергије која би се користила у СДГ.</p>	<p>КД + инфраструктура</p>

		Приликом планирања и изградње постојења потребно је на време предвидети коришћење топлоте отпадне воде.	
12	Нелегално постављање топлотних пумпи. Уливање воде из топлотних пумпи у кишну канализацију, што узрокује немогућност прихватања толике количине воде што изазива поплаве у одређеним деловима града	Требало би да се раде елаборати и да сагласност да Мин. Рударства (кошта и траје годину дана, па људи не подносе захтеве). Појачати инспекцијски надзор Планирање кишне канализационе мреже Почети примењивати санкције од стране инспекције за оне који воду из система топлотних пумпи упуштају у градску канализацију. Искључити ове кориснике са система градске канализационе мреже.	ЛУ
13	Шта су могуће акције у оквиру надлежности и могућности ЈЛС на плану климатских промена	Размотрити Загревање објеката је активност која највише утиче на загађење ваздуха стога је потребно активније подржати акцију замене прљавих фосилних горива природним гасом у индивидуалним домаћинствима, а вишепородичне стамбене објекте прикључити на СДГ. СДГ има велике могућности да се у њега укључе значајни капацитети ОИЕ као и отпадне енергије. Велика резерва за уштеду примарне енергије такође лежи у подстицање енергетске санације објеката. Постоје могућности да се формира систем централног хлађења објеката чиме би се енергија добијена хлађењем могла пласирати у припрему санитарне топле воде и тиме додатно смањило загађење животне средине за ону количину енергената која се лети троши за припрему топле санитарне воде.	ЛУ+КД, ЗЖС
14	Успорен процес прикључења грађанства на канализациону и мрежу гасовода	Канализациона мрежа покрива 95% подручја ЈЛС, али одређени број домаћинстава не жели да се прикључи. Применити комбинацију промотивних акција са екотаксом за оне који избегавају да се укључе. Промовисати прикључење на СДГ односно забранити коришћење ел.енерг. за загревање објеката комбинацијом субвенција и екотакси. Промовисати прикључење на гас такође	ЛУ + КД

15	Очување водоизворшта	<p>Забрана градње у непосредној близини водоизворишта. Нису у надлежности Панчева већ Београда/Покрајине. Стриктно примењивати закон у свим зонама санитарне заштите изворишта Града Панчева.</p> <p>Са Градом Београдом решити проблем изградње канализационе мреже у нелегално изграђеним насељима (која се налазе на територији Града Београда), а која се налазе у широј зони санитарне заштите изворишта Града Панчева.</p> <p>Обезбедити средства за ревитализацију постојећих изворишта и њихово проширење.</p>	ЛУ + Урбанизам, посредно ЗЖС
16	Мења се идентитет града (културно-индустријско наслеђе, амбијенталне целине града)	Већи степен очувања културно-индустријског наслеђа, амбијенталне целине	ЛУ + Култура
17	Неажурно књижење података у катастру	Увођење обавезе да сва ЈКП достављају планове у електронској форми, редовно, одељењу које се бави ГИС-ом како би се подстакла ажурност уношења парцела у катастар	ЛУ и комуналне делатности
18	Комуникација између грађанства и МЗ је недовољно транспарентна	Пракса сталних разговора, континуирана комуникација са грађанством	ЛУ
<b>Предлози ЈКП "Хигијена" за пројекте унапређења</b>			
19	Управљање отпадом	Затварање Старе депоније за одлагање комуналног чврстог отпада уз инсталацију мобилне претоварне станице са навозом и пресом за возила која сакупљају и транспортују отпад. Израђен је пројекат за затварање старе депоније који предвиђа чишћење локације Старе депоније и документ је процедури за одобрење од стране надлежног покрајинског органа.	КД + ЛУ + ЗЖС
20	Управљање отпадом	Затварање старе депоније као локације за депонију инертног отпада, паралелно са отварањем нове локације за третман и складиштење са постројењем за одлагање инертног отпада на локацији комплекса нове депоније (део за ЈПП "у троуглу").	КД + ЛУ + ЗЖС

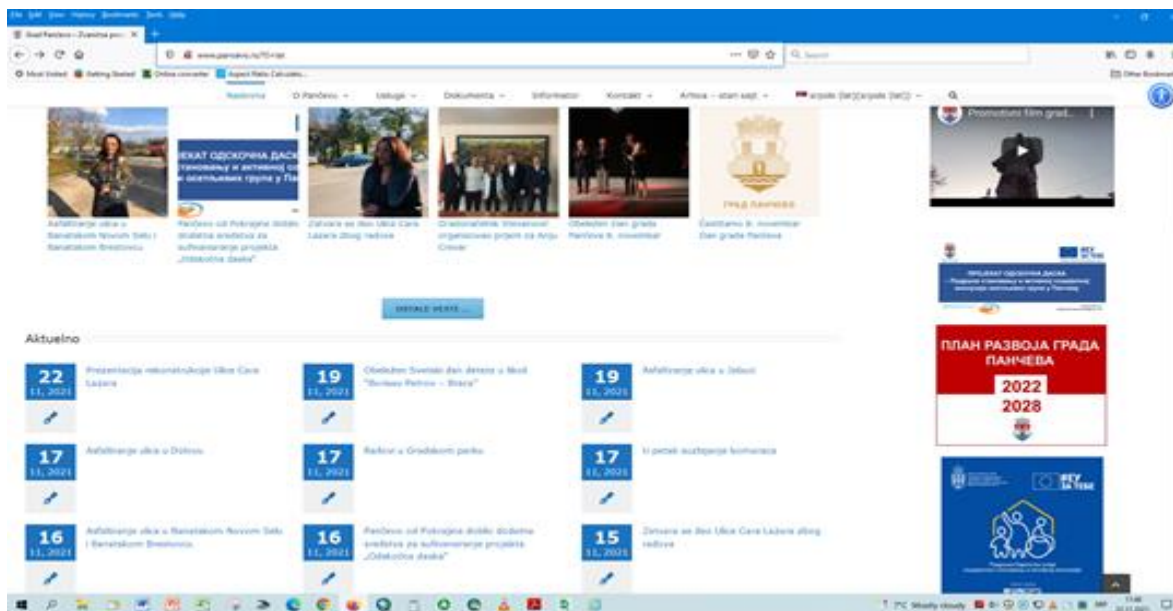
21	Управљање отпадом	<p>У комплексу комуналне зоне у Власинској 1 завршетак и оперативни рад:</p> <p>а. Центра 1 - инсталација оперативне линије за секундарну сепарацију амбалажног отпада издвојеног на месту настанка уз извођење радова на изградњи платоа и надстрешнице и затим изградња потребне опреме.</p> <p>б. Центра 2 - плато са надстрешницама и опремом за кабасти и други отпад у домаћинствима.</p> <p>в. Центра 3 - плато за отпадна возила.</p> <p>г. Центра 5 - плато за едукативне садржаје и сарадњу са грађанима.</p> <p>д. Центра 4 - производна хала са опремом за рециклажу. Потребно суфинансирање АП и РС</p>	КД + ЛУ + ЗЖС
22	Управљање отпадом	<p>Завршетак изградње комплекса Нове депоније, дела којим управља ЈКП "Хигијена": изградња санитарних касета 2. и 3. фазе, изградња и пуштање у рад постројења за пречишћавање отпадних вода, реконструкција постојећег дела 1. фазе, изградња приступног пута са инфраструктуром.</p> <p>У оквиру пројекта "Чиста Србија" финансирање са РС нивоа</p>	КД + ЛУ + ЗЖС
23	Управљање отпадом	<p>Проширење комплекса Нове депоније - изградња и пуштање у рад постројења за третман отпада "у троуглу" за ЈПП, при чему се планира да се из чистог биоотпада издваја гас за производњу електричне енергије, део остатка из отпада користи као РДФ и неупотребљив остаток до 30% депонује на делу Нове депоније и за одлагање плаћа накнада ЈКП "Хигијени".</p>	КД + ЛУ + ЗЖС
24	Управљање отпадом	<p>Развој система примарне сепарације амбалажног отпада са физичким лицима (домаћинствима) и са правним лицима и предузетницима, са акцентом на државне и јавне установе, укључујући вртиће и школе, уз обухват комерцијалног сектора са акцентом на маркете и продавнице.</p>	КД + ЛУ + ЗЖС

25	Управљање отпадом	Едукативна кампања за примарну сепарацију амбалажног отпада са грађанима на територији Града Панчева (пројекат ЕИСП 2 у наредне 2 године).	КД + ЛУ + ЗЖС
26	Управљање отпадом	Успостављање ЈПП за насељена места на територији града Панчева за сакупљање и транспорт комуналног чврстог отпада до санитарне депоније (рок 10, година), уз издвајање у посебне посуде амбалажног отпада и издвајање био - отпада у кућне компостере био - отпада.	КД + ЛУ + ЗЖС
27	Управљање отпадом	Допуна планских докумената за насељена места за одређивање локације у сваком насељеном месту, а затим изградња и опремање платоа за Сабирне центре (као Центар 2 у Власинској 1 у Панчеву за отпад који се не одлаже на депонији, а потиче из домаћинства). ЈПП да се обезбеди плато у сваком насељеном месту за издвајање сек. сировина. Напомиње се да је неопходна најмање још једна локација на територији Града Панчева попут Центра 2 у Власинској 1.	КД + ЛУ + ЗЖС
28	Управљање отпадом	Проширење комплекса Нове депоније - изградња и пуштање у рад постројења за третман отпада "у троуглу" за ЈПП, при чему се планира да се из чистог биоотпада издваја гас за производњу електричне енергије, део остатка из отпада користи као РДФ и неупотребљив	КД + ЛУ (Комунална милиција) , ЗЖС

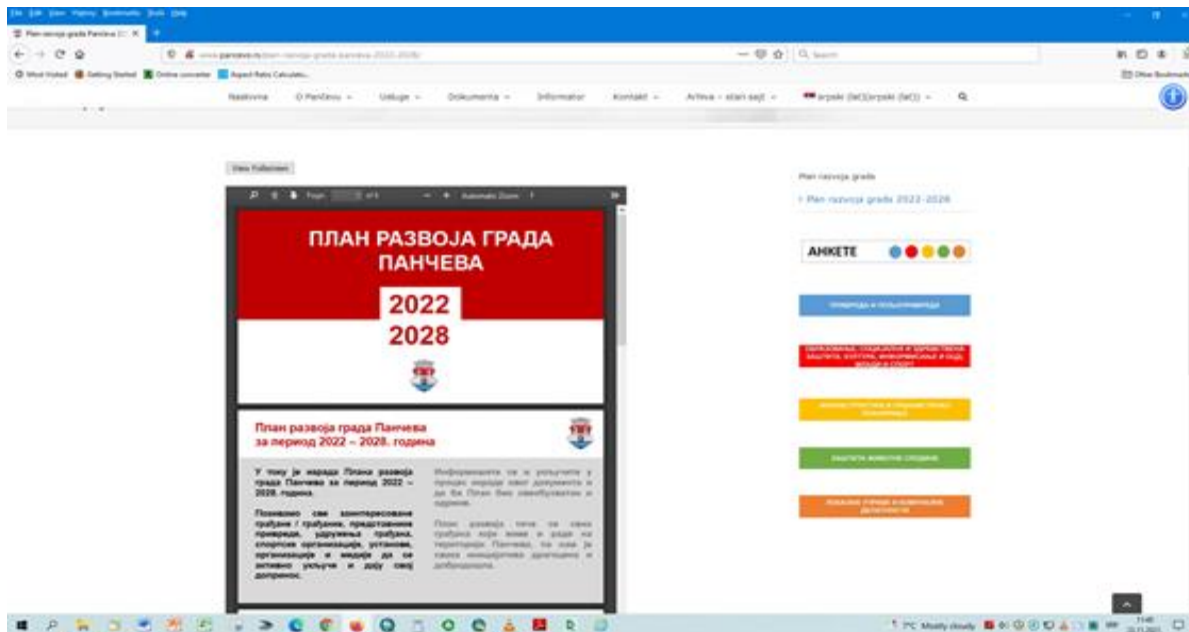
29	Управљање отпадом	Формирање службе за комуникацију са грађанима за питања о отпаду, као и јединствене базе корисника услуга сакупљања, транспорта, третмана и депоновања различитих врста отпада, као основ за калкулације трошкова и обрачун цене услуга и испостављање рачуна корисницима па килограму или по посуда за сакупљање и транспорт отпада и по килограму за депонован отпад, уз различите категорије цена за кориснике који на извору настанка разврставају отпад у фракције тамбалажни отпад одвојен од био-отпада и издвојен као посебна фракција остатак за депоновање, уз издвајање кабастог отпада и посебних токова отпада у Сабирним центрима у насељеним местима и у Центру 2 у Власинској 1 Панчеву. Пилот пројекат у току са 300 домаћинстава, да се изведе неки резултат.	КД+ЛУ + ЗЖС
30	Зоохигијена	Изградња азила, ЈПП да се искључи из ЈКП Хигијена	КД + ЗЖС
31	Паркинг сервис	Јавна гаража - предвиђено Карађорђева и код Моста Приликом планирања нових објеката обезбедити и паркинг места	КД + ЛУ
32	Канализациона мрежа	Интензивирати изградњу атмосферске канализационе мреже на целој територији Града Панчева. Појачати инспекцијски надзор у циљу искључивања свих објеката са градске фекалне канализације који су своје површине предвиђене за прикључење на атмосферску канализацију прикључили на фекалну канализацију.	КД + инфраструктура
33	Канализациона мрежа	Израдити акциони план за изградњу фекалне канализационе мреже у деловима града у којима она не постоји, као и у свим насељеним местима и њихово повезивање на ППОВ	КД + инфраструктура + Урбанизам

## 2.2. АНКЕТЕ ЈАВНОСТИ

Други консултативни процес подразумевао је директну интеракцију са широм јавношћу локалне заједнице Панчева. На интернет сајту Града и путем средстава локалног јавног информисања јавност је упозната са почетком пројекта израде новог Плана развоја ЈЛС и релевантном Одлуком Скупштине Града. На насловној страници интернет сајта Града постављен је црвени банер „План развоја града Панчева 2022-2028“



Кликом на банер долази се до обавештења за јавност о изради Плана и до анкетних упитника по областима планирања <http://www.pancevo.rs/plan-razvoja-grada-panceva-2022-2028/>



Анкетни упитници су постављени 23.11.2021 уз подршку ИТ службе у електронском формату Градске управе који је омогућавао аутоматизовано прикупљање попуњених анкета и експортовање у циљу даље обраде. Анкете су прикупљане током целог трајања израде Плана, а укупно је достављено 280 попуњених анкета.

Садржан анкетних упитника је био усаглашен у сарадњи консултантског тима и Радних група по тематским областима. По форми упитници су били полуструктурирани, тако да је део питања био затвореног типа у виду Ликертове скале са могућности избора једне од понуђених оцена актуелног стања (1 – лоше, 5-одлично) по више тематских питања, док је други део питања био отвореног типа са могућношћу слободне интерпретације стања како га сагледавају учесници анкета и давања сугестија у вези проблема и предлога решења.

У уводном делу сваки упитник је садржавао следећи информативни текст:

*Поштовани, Ова анкета се реализује у оквиру израде Плана развоја града Панчева за период 2022-2028. године и има за циљ да се кроз комуникацију са грађанима сагледају најбитнији аспекти, проблеми и потенцијали за унапређење у области привредног развоја. Молимо да одговорите на сва питања општег карактера, као и на питања из специфичних области која су релевантна за делатност којом се бавите или окружење у коме делујете. Ваши увиди и сугестије су веома значајни за успостављање квалитетног прегледа актуелног стања и дефинисања приоритета развоја нашег Града, на чему Вам унапред захваљујемо. (Напомена: сва питања се односе на целу територију Панчева са свим градским и сеоским насељима)*

У наставку су представљени обрађени резултати 280 попуњених анкета.



### 2.2.1. АНКЕТЕ -ПЛАНСКА ОБЛАСТ ПРИВРЕДНИ РАЗВОЈ

- Анкетни упитник који се односи на област привредног развоја је попунило укупно 39 лица. Структура анкетираних је следећа: 28% анкетираних чине предузетничке радње и 71% правна лица; међу правним лицима структура по величини је следећа: 21% анкетираних правних лица спада у категорију великих предузећа, 21% у категорију предузећа средње величине и 58% у категорију малих предузећа.
- Највећи позитиван утицај на привредни развој у Панчеву оцењено је да имају нове инвестиције, које су у великој мери решиле кључни проблем претходног планског циклуса, а то је стопа незапослености. Ово је град Панчево издвојило у региону Јужног Баната и учинило га веома атрактивним местом за пословање.
- Највећи негативан утицај на привредни развој Панчева и економске привреде у глобалу оцењено је да је имала пандемије корона вируса кроз успоравање, па чак и заустављање активности у појединим привредним областима.
- Освртом на атрактивност Панчева као места за пословање, потенцијални проблем са којим се Панчево сусреће јесте квалитет понуде радне снаге. Већи број анкетираних који су послодавци, планира да у наредном периоду отвори нова радна места, запосли више лица на постојећим пословима односно повећа обим пословања. Ниво ангажованости локалне управе на унапређењу услова за ново запошљавање и побољшавање понуде радне снаге је оцењен као задовољавајући нивоу, уз оцену да постоји још простора за унапређења.
- У области пољопривреде се сматра да је потребно појачати активности сарадње пољопривредних произвођача и удружења са органима локалне управе и администрације највише путем повећања ефикасности решавања административних и својинских питања, подршке пласману кроз промоцију и брендирање локалних производа, подршка организовању у кластере, посебне финансијске олакшице за младе како би се у одређеној мери решио проблем старости активног пољопривредног становништва, бесплатне едукације, више субвенција...
- Најистакнутије области пољопривредне инфраструктуре у којима су потребна побољшања су атарски путеви, комасација пољопривредног земљишта и каналска мрежа.

## 2.2.2. АНКЕТЕ -ПЛАНСКА ОБЛАСТ СОЦИЈАЛНИ РАЗВОЈ

- На анкетни упитник у области социјалног развоја је одговорило 73 лица. Од укупног броја анкетираних, око 67% је учествовало у неким пројектима/активностима које се тичу унапређења друштвеног амбијента у Панчеву (култура, млади, спорт и рекреација, здравствена или социјална заштита, образовање, активности организација цивилног друштва). На основу одговора испитаника се закључује да постоји простор за побољшање социјалних аспеката живота у Панчеву.
- У подобласти здравствене заштите сматра се да треба појачати следеће активности: раст опремљености здравствених установа, брзина пружања и доступност здравствених услуга. Такође анкетирани сматрају да постоји простор за побољшање у погледу броја здравствених услуга.
- У подобласти образовања анкетирани сматрају да треба побољшати квалитет следећих аспеката: технологије које се примењују, опремљеност образовних установа, организовање више ваннаставних активности, бољи систем награђивања професора и наставника који показују резултате и активно раде са децом, побољшање услова за децу из насељених места за похађање одабраних школа, побољшање превоза за ученике... У Панчеву је препозната компаративна предност у погледу разноврсности образовних програма у односу на јужнобанатски регион. Томе је допринела разноврсност школа, лоцираност регионалних центара Јужног Баната у области образовања у Панчево, као и увођење система дуалног образовања.
- У подобласти социјалне заштите сматра се да постоји простор за побољшање квалитета система. Од укупног броја испитаника, већина сматра да осетљиве друштвене категорије имају могућност да остваре право на образовање, право на запошљавање, право на здравствену заштиту и право на новчана давања. Помоћ становништву из осетљивих категорија би требало да се побољша кроз: обезбеђење приступа улазима зграда и приступа возњи градским превозом, превенцију и лечење менталног здравља људи и др.
- У подобласти културе и информисања анкетирани истичу следеће активности које би допринеле побољшању квалитета културне понуде града и насељених места: организација нових или већа подршка постојећим манифестацијама са значајнијим учешћем локалних уметника, културних делатника и младих талената; уређење објеката намењених културном стваралаштву и њихове околине, опремање установа културе потребном опремом, стварање културно-историјских амбијенталних целина; подршка аматерском стваралаштву деце, младих и одраслих у области културе; промена намене објеката индустријског наслеђа, прилагођавање за потребе удружења у области културе, спорта и образовања, као и за стварање нових простора - атељеа, изложбених простора, концертних дворана и мултифункционалних сала; ревитализација старих заната у циљу стварања брендираних производа Града Панчева; повећање броја културних манифестација, позоришних програма; едукација од најранијег узраста и др.
- У подобластима спорт, млади и организације цивилног друштва анкетирани такође сматрају да постоји простор за побољшање у односу на актуелно стање. Предлози мера побољшања су: обogaћивање спортско-рекреативне понуде; обезбеђење простора за базичне спортове; бесплатни спортско-рекреативни садржаји за одличне ученике и за друштвено осетљиве категорије;

повећање броја објеката и садржаја за младе; анкетирања и обуке младих; едукације у циљу подизања капацитета ОЦД за јавно деловање (програми и пројекти ЕУ и др. међународних институција, програми под покровитељством Републике Србије и Аутономне Покрајине Војводине) и др.

### 2.2.3. АНКЕТЕ -ПЛАНСКА ОБЛАСТ ИНФРАСТРУКТУРА И УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ

- На упитник у области инфраструктуре и урбанистичког планирања одговорила је 91 особа.
- Амбијентално уређење града Панчева у области инфраструктуре и урбанистичког планирања, према анализама анкета, је боље него пре 5 година али има још доста простора за напредак. Највише сугестија грађана у овом домену има на већу контролу поштовања урбанистичких прописа и планске градње, појачан инспекцијски надзор, уређење и очување малих урбаних целина (тргова, скверова, пасажа и сл.), искоришћеност приобаља и реке и укљученост ових простора у свакодневни живот града. Осим тога, анкетирани грађани сматрају да је потребно проширити постојећи капацитет бицикличких стаза.
- Што се тиче саобраћајне инфраструктуре, као сугестије за побољшање наведене су: недовољност простора за паркирање, неусклађеност између саобраћајне инфраструктуре и новоградње, степен и редовност одржавања друмске мреже. Сматра се да би требало појачати активности улагања у изградњу и реконструкцију друмске мреже као и прилагођавање урбанистичких планова капацитету града.
- Код комуналне инфраструктуре, дате су следеће сугестије: унапређење јавне расвете у граду, улагање у проширење капацитета водовodne и канализационе мреже, повећање броја паркова и зелених површина уопште, обезбеђење мера адекватности грејне мреже и увођење мера и подстицаја у области енергетске ефикасности.
- Већи број анкетираних оценио је да је потребно повећање ефикасности система решавања имовинско-правних односа, пре свега у домену катастра, што представља баријеру у бројним активностима грађана и привреде. Имајући у виду да се у већем броју области ради о услугама које нису у домену надлежности локалне управе, потребна су стална унапређења сарадње са републичким и покрајинским институцијама како би се подизао квалитет ових услуга.

### 2.2.4. АНКЕТЕ -ПЛАНСКА ОБЛАСТ ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

- У структури анкетираних лица у области заштите животне средине око 46% испитаника су на неки начин учествовала у активностима унапређења квалитета животне средине у Панчеву. Укупан број попуњених упитника је био 49.

- Према мишљењу испитаника као најзначајнији еколошки проблеми истичу се загађеност ваздуха, начин управљања отпадом, дивља сметлишта; а као највећи узрочници негативног утицаја на укупни квалитет животне средине истичу се индустријски објекти и приватна ложишта.
- Као кључни фактори који утичу на подизање квалитета животне средине у Панчеву наведени су: свест и однос грађана према животној средини; ефикасност надлежних институција; комунална инфраструктура и организација; модернизација индустријских постројења; контрола, инспекције и санкције.
- Сматра се да би требало појачати активности у погледу подизања опште културе и веће укључености грађана у домену заштите животне средине кроз: едукације становништва, првенствено младих; стимулацију селекције отпада, чешће контроле примене прописаних мера, као и санкционисање изворних загађивача.
- Неопходна побољшања нивоа активности у правцу подизања енергетске ефикасности кроз: промовисање и едукације о штедњи енергије, мере у правцу супституције фосилних горива, подстицаји и акције на побољшању топлотне изолације у стамбеним и јавним зградама, субвенционисање за топлотне пумпе и др.

## 2.2.5. АНКЕТЕ -ПЛАНСКА ОБЛАСТ ЛОКАЛНА УПРАВА И КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ

- Анкетни упитник који се односи на области локалне управе и комуналне делатности попунило је укупно 28 лица, од чега је 10 лица имало неки вид учешћа у активностима/пројектима унапређења рада локалне управе и администрације у Панчеву.
- Што се тиче квалитета рада локалне управе и администрације анкетирани су дали оцену по више области, што ће бити корисно за сагледавање интерних унапређења рада служби ЈЛС. Између осталог, сугестије анкетираних су да се настави са унапређењем квалитета информисања и транспарентности рада локалне управе, као и о спектру услуга и погодности које локална управа омогућава различитим друштвеним групама и грађанима Панчева.
- Према мишљењу испитаника комунална инфраструктура и заштита животне средине су области у које је потребно повећати улагања из доступног буџета локалне управе Панчева у наредном периоду. У комуналну инфраструктуру је потребно улагати у смислу реконструкције и обнове постојеће инфраструктуре и њиховом проширењу како би се одговорило повећању стамбене градње; у области заштите животне средине предлажу се акције у погледу повећања енергетске ефикасности и унапређења квалитета ваздуха и других параметара животне средине.
- У комуналним делатностима је дата сугестија да се успостави и унапреди систем управљања отпадом и последично појава дивљих депонија сведе на минимум. ЈКП „Хигијена“ у сарадњи са локалном управом Панчева већ спроводи низ активности ка унапређењу тог система. Такође, сугестија је да постоји простор да се појачају активности у решавању проблема зоохигијене.

- Испитаници су навели да би од изузетног значаја, како по квалитет живота тако и по животну средину Панчева и Београда, било обнављање преговора у вези реактивирања система „Беовоз“ на релацији Београд – Панчево као најефикаснијег решења превоза грађана

### **2.3. ЈАВНА РАСПРАВА ПО НАЦРТУ ПЛАНА**

Ток и резултати јавне расправе, поднете сугестије и примедбе биће представљени у посебном Извештају по реализацији јавне расправе

